

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2017, în privința inculpatului

*Musteață Gheorghe XXXXXXX, născut la
xx xxxxxx xxxx în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, locuitor al s.
xxxxxx, r-nul Xxxxx, cetățean al R. Moldova, condamnat
anterior prin:*

*1) sentința Judecătoriei Cahul din 11.10.2012, în
baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la 160 ore de muncă
neremunerată în folosul comunității, cu privarea de
dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen
de 3 ani;*

*2) sentința Judecătoriei Cahul din 27.11.2014, în
baza art. 264¹ alin. (4), 90 Cod penal, la 8 luni
închisoare, cu suspendarea condiționată a executării
pedepsei aplicate pe o perioadă de probațiune de 1 an.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 22.05.2015 – 04.12.2015,
instanța de apel: 06.12.2016 – 02.02.2017,
instanța de recurs: 17.05.2017 – 30.06.2017.*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 04 decembrie 2015, Musteață Gheorghe a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 10 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Potrivit art. 85 Cod penal, prin adăugirea integrală a pedepsei complementare neexecutate, aplicată prin sentința Judecătorei Cahul din 11.10.2012 și adăugirea parțială a pedepsei aplicată prin sentința Judecătorei Cahul din 27.11.2014, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, de la reținere.

2. Instanța a constatat că la 07 mai 2015, aproximativ ora 03.30, inculpatul Musteață G., fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, conducând automobilul „BMW 525TDS”, n.î. XXXXXXXXX, deplasându-se pe str. Prospectul Republicii, or. Cahul, a fost stopat de către colaboratorii Ministerului Afacerilor Interne, fiind suspectat că conducea mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică. I s-a propus să treacă testarea alcooloscopică și potrivit rezultatului testării cu aparatul „DragerAlcotest” din 07.05.2015, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de inculpat a constituit 1,01 mg/l., ce se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul a fost citat legal, însă s-a eschivat de a se prezenta în instanța de judecată, și a judecat cauza în lipsa lui, în conformitate cu prevederile art. 321 alin. Cod de procedură penală.

Totodată, vinovăția inculpatului este dovedită prin probele administrate, și anume: procesul-verbal cu privire la constatarea conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate din 07.05.2015, procesul-verbal de reținere a mijlocului de transport din 07.05.2015, „Drager alcooltest 8510 RO” nr. 50 din 07.05.2015, ora 04.02, potrivit căruia la Musteață G. s-a constatat că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat constituia 1,01 mg/l., informația parvenită de la Șeful SÎT CCA, cu nr. 521 din 08.05.2015, că Musteață G. a fost documentat cu permis de conducere nr. xxxxxxxx la 18.01.2008 cu categoria de vehicule admisă „A, B, C”, iar la 11.10.2012 a fost privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 36 luni, cu retragerea permisului de conducere.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul se caracterizează negativ și nu se bucură de o reputație pozitivă, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, că acesta a fost condamnat anterior de două ori pentru infracțiuni similare, urmând a fi aplicate prevederile art. 34, 82 Cod penal.

3. La 28 noiembrie 2016, inculpatul a declarat apel, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal să fie încetat în baza Legii privind amnistia din 29.07.2016 sau să-i fie aplicată o pedeapsă cu amenda, ori o pedeapsă cu închisoarea, dar cu suspendarea condiționată a executării ei.

Apelantul a indicat că judecarea cauzei a avut loc în lipsa sa, el nefiind citat legal.

Totodată, la data pronunțării sentinței nu mai avea antecedente penale, fiind greșit reținută starea de recidivă, or, prin sentința din 27.11.2014 a fost condamnat la închisoare cu suspendarea executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, iar, conform art. 34 alin. (5) lit. e) Cod penal, situația dată nu constituie recidivă.

Mai mult, la data pronunțării sentinței a expirat termenul de probă stabilit prin sentința din 27.11.2014.

La stabilirea pedepsei, instanța nu a ținut cont că la urmărirea penală el a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise

În același timp, nefiind citat legal, examinarea dosarului petrecându-se în lipsa lui, a fost privat de dreptul de a solicita judecarea cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

Or, aflând despre sentința pronunțată abia la 20.11.2016, apelul declarat urmează a fi repus în termen.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2017, apelul a fost admis, *casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre*.

Musteață Gheorghe a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei cu închisoare pe termen de 10 luni, cu *eliberarea de executarea pedepsei și încetarea procesului penal* conform art. 107 Cod Penal și art. 2 al Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Instanța de apel a reținut că sentința Judecătoriei Cahul a fost pronunțată la 04.12.2015, în lipsa inculpatului care a fost anunțat în căutare. Astfel, apelul depus la 28.11.2016, când acesta a aflat despre sentința pronunțată în privința sa, este declarat în termen și nu necesită a fi repus în termen.

Instanța de fond *just a stabilit starea de fapt și corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal*, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiune săvârșită de către o persoană care este privată de dreptul de a deține permis de conducere, vinovăția în comiterea infracțiunii imputate și încadrarea juridică a faptei nefiind contestată.

Totodată, inculpatul cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, procesul penal urmând a fi încetat.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei adoptate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că sentința a fost pronunțată la 04.12.2015, în prezența avocatului, inculpatului fiindu-i expediată o copie a sentinței la locul de domiciliu.

Afirmația inculpatului că a aflat despre pronunțarea sentinței doar la 20.11.2016 este neîntemeiată, nefiind prezentată nici o dovadă drept confirmare.

Mențiunea instanței de apel că *apelul este depus în termen și nu necesită a fi repus în termen* nu este întemeiată prin careva probe în acest sens.

Potrivit datelor din dosarul penal, inculpatul a fost anunțat în căutare, la 12.06.2015 acesta a părăsit teritoriul țării și nu s-a prezentat în ședințele de judecată nici până în prezent.

Totodată, apelul din numele inculpatului parvine din mun. Chișinău, iar semnătura nu este identică cu cea din buletinul de identitate.

În același timp, nu s-au constatat temeieri de a aplica actul amnistiei, nefiind dovedit prin probe constatate prin intermediul mijloacelor de probă specificate în art. 93 Cod de procedură penală, că inculpatul într-adevăr manifestă căință activă în cadrul procesului penal.

Or, inculpatul nu s-a autodenunțat de bună voie despre comiterea infracțiunii, în cadrul urmăririi penale a refuzat să facă declarații, prin ce nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și s-a eschivat de la judecarea cauzei în instanțele de fond și de apel.

Instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor stipulate în art. 394, 395, 396, 417 Cod de procedură penală, structurând în descriptivul deciziei o soluție de încetare, fără a stabili fapta constatată, iar în dispozitivul deciziei instanța de apel a decis că *Musteață Gheorghe se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal*, decizia instanței de apel având un caracter contradictoriu, soluția lăsând în suspans problema vinovăției/nevinovăției inculpatului, ce duce la încălcarea principiului prezumției nevinovăției.

Astfel, hotărârea instanței de apel privind recunoașterea vinovăției inculpatului cu stabilirea pedepsei și, totodată, încetarea procesului penal nu cuprinde motive întemeiate pe care și-a întemeiat soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, apelul a fost introdus tardiv.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta este pasibil admiterii din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiurile când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. În corespundere cu art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de către instanța de apel, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei adoptate (*pct. 4. din decizie*):

a) constatând că *apelul este depus în termen și nu necesită a fi repus în termen*, nu și-a argumentat în nici un fel soluția în drept, inclusiv în coroborare cu prevederile art. 403 și 404 Cod de procedură penală;

b) indicând în descriptivul deciziei că instanța de fond *just a stabilit starea de fapt și corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal*, în dispozitiv, divergent și neclar, a *casat total sentința, a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, l-a recunoscut vinovat pe inculpat în comiterea infracțiunii incriminate și i-a aplicat pedeapsa penală*, astfel, în lipsa unei sentințe de condamnare care să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului;

c) a dispus divergent și neclar în dispozitiv - *eliberarea de executarea pedepsei și încetarea procesului penal* în temeiul actului amnistiei, or, a operat cu două soluții proprii unor acte procedurale distincte, adică atât sentinței de condamnare (*art. 389 CPP*), cât și celei de încetare (*art. 391 CPP*).

Circumstanțele expuse atestă că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, casează total decizia Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2017, în privința inculpatului Musteață Gheorghe XXXXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 14 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun